Lietas Nr. C31303414
Lietas arhīva Nr. CA-1400-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 2.maijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Ligita Gavare,
tiesneses Inese Strelča un Madara Ābele,
ar tiesas sēžu sekretāri Evitu Slaidiņu un Daci Indāni,
piedaloties zvērinātam advokātam Kārlim Ielejam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 10.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 21.janvārī prasītājs /pers. C/ cēla tiesā prasību pret atbildētāju /pers. D/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 701., 705. un 717.pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas prasītāja labā kompensāciju 42685 EUR apmērā par jaunbūvi /adrese/, Ķekavas pagastā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja pieņēmusi savas māsas /pers. E/ atstāto mantojumu, t.sk., /pers. E/ piederošo zemesgabalu /Nosaukums A/, kadastra Nr./numurs A/, kuram vēlāk piešķirta adrese /adrese/, Ķekavas pagasts. Mantojuma apliecība ir izsniegta 2013.gada 1.jūlijā un ierakstīta Aktu un apliecību reģistrā ar Nr.6035.

Prasītājs norāda, ka mantojuma atstājēja /pers. E/ ir bijusi viņa faktiskā dzīvesbiedre. Laulība nebija reģistrēta, taču no 1991.gada prasītājam un /pers. E/ bija kopīga saimniecība.

Kopdzīves laikā prasītājs kopā ar /pers. E/ uz zemesgabala /adrese/, Ķekavas pagastā cēla vienģimenes dzīvojamo māju. Prasītājs uz pilnvaras pamata kārtoja visas formalitātes, kas saistītas ar zemes īpašuma tiesību noformēšanu un būvniecību. Mājas celtniecībā tika ieguldīti līdzekļi un neskaitāms personīgais darbs un laiks. Ar /pers. E/ bija noruna, ka dzīvojamā māja būs abu kopīpašums. Šajā mājā prasītājs pašlaik pastāvīgi dzīvo un tā ir viņa vienīgā un deklarētā dzīvesvieta.

Prasītājs norāda, ka līdz /pers. E/ miršanas dienai ēka netika pabeigta un ir uzskaitāma par jaunbūvi, kuras tirgus vērtība uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu ir 85370 EUR.

Prasītājs uzskata, ka viņam ir atzīstama prasījuma tiesība pret /pers. E/ uz pusi no minētās vērtības un ievērojot to, ka atbildētāja kā mantiniece ieguva īpašuma tiesības uz minēto zemesgabalu ar visu jaunbūvi, prasītājam, saskaņā ar Civillikuma 701.pantu, ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Atsaucoties uz Civillikuma 705.pantu prasītājs norāda, ka savlaicīgi pēc mantojuma atklāšanās, proti, 2013.gada 15.janvārī, iesniedzis kreditora pretenziju par minēto summu, un atbildētāja, pieņemot mantojumu, zināja par to un to nevar uzskatīt par dzēstu.

Atbildētāja savos paskaidrojumos par prasību norāda, ka to neatzīst.

Tas, ka prasītājs pieteicis kreditora pretenziju atbildētājas māsas mantojuma lietā, vēl nerada prasītājam tiesības un kompensācijas saņemšanu prasībā norādītajā apmērā. Norāda, ka uz viņas pieprasījumu iesniegt kreditora pretenzijā norādītās summas dokumentālu pamatojumu, netika saņemts neviens dokuments, kas apstiprinātu prasītāja ieguldījumu atbildētājas māsas īpašumā.

Atsaucoties uz Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 1.februāra spriedumu lietā SKC-4/2012, atbildētāja norāda, ka faktiskās laulāto attiecības jeb divu personu sakari nerada juridiskas sekas un nav pielīdzināmi tām tiesiskajām attiecībām, kas rodas personām atrodoties juridiski reģistrētā laulībā.

Nevar arī uzskatīt, ka prasītājam ar atbildētājas māsu bija kopīga saimniecība, jo atbildētājas māsa nekad nav pastāvīgi dzīvojusi /Nosaukums/, bet faktiski no 1998.gada līdz savas mātes /pers. F/ nāves dienai (2000.gada 14.aprīlim) dzīvoja kopā ar viņu un bija deklarējusi savu dzīvesvietu dzīvokļa īpašumā Nr.12, mājās /Nosaukums C/, Lojā, Sējas novadā.

Uzskata, ka ar prasības pieteikumam pievienotiem dokumentu kopijām, prasītājs nav pierādījis savu apgalvojumu, ka mājas celtniecībā ieguldījis savu darbu un līdzekļus par prasībā norādīto summu. Saskaitot salasāmos čekus, to kopsumma nepārsniedz 1500 LVL, pievienotie pirkuma čeki arī neapstiprina faktu, ka čekos minētās preces pircis tieši prasītājs. Dažu čeku kopijas ir iesniegtas vairākas reizes. Lielākā daļa čeku nav noformēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām par stingrās uzskaites darījumu kvīšu noformēšanu, pievienotos pirkuma čekos uzrādīts pircējs z/s /Nosaukums D/, kas nav lietas dalībnieks. Apšauba arī, ka pievienotajās fotogrāfijās redzamie ēkas pamati, siena pieder tieši konkrētai ēkai, kas ir strīdus objekts.

Atbildētāja norāda, ka viņas māsa 2003.gada 18.augustā bija izdevusi prasītājam pilnvaru kārtot lietas, kas saistītas ar viņai piederējuša nekustamā īpašuma, zemes gabala sadalīšanu un atsavināšanu. 2006.gada 2.janvārī pilnvara tika atsaukta.

Atbildētāja norāda, ka viņas māsas īpašumā bija zemes gabals, kuru viņa pa daļām pārdeva ar 2003.gada 19.augusta pirkuma līgumu, 2004.gada 23.janvāra pirkuma līgumu, 2004.gada 3.augusta pirkuma līgumu, 2005.gada 15.jūnija pirkuma līgumu, 2005.gada 1.septembra pirkuma līgumu un 2006.gada 25.aprīļa pirkuma līgumu. Pirkuma līgumu kopsumma ir 58970 LVL un minētos pirkuma līgumus ir slēdzis prasītājs atbildētājas māsas vārda. Prasītājs, saskaņā ar līgumu noteikumiem, kā pilnvarnieks ir saņēmis visas pirkuma maksas.

Atbildētāja norāda, ka viņai nav zināms vai prasītājs kā māsas pilnvarnieks atdevis visu naudu no pirkuma darījumiem māsai, tomēr prezumējams, ka māsa, pārdodot savus zemes īpašumus, kopsummā varēja saņemt 58970 LVL, kas apliecina faktu, ka viņai bija iespējams pašai apmaksāt jaunbūves celtniecību, jo tieši viņai bija šādi līdzekļi. Savukārt prasītājs nav iesniedzis lietā nevienu pierādījumu, ka viņam bija jebkādi personīgie līdzekļi ēkas celšanai un šie līdzekļi būtu ieguldīti strīdus ēkas celtniecības procesā.

Tāpat uzskata, ka prasītājs nav pierādījis nevienu būvniecības darbu, ko būtu veicis atbildētājas māsas labā, jo viņam izsniegta pilnvara liecina vien par pilnvarojumu kārtot lietas /pers. E/ interesēs, nevis par kādu noligtu un pušu savstarpēji norunātu līgumsaistību par ēkas būvniecību; 1998.gada

5.oktobrī Būvatļauja Nr.80 bija izsniegta tieši /pers. E/ līdz 2003.gada 5.oktobrim, vēlāk pagarināta līdz 2006.gada 1.septembrim; lietā nav iesniegts neviens dokuments, kas apliecinātu, ka ēkas būvniecības darbi veikti atbilstoši būvnormatīviem izstrādātam projektam, darbu un materiālu izmaksu tāmēm; 2013.gada 19.decembrī atbildētājai izsniegts Plānošanas un arhitektūras uzdevums Nr.278/13, saskaņā ar kuru uzdots līdz 2015.gada 18.decembrim izstrādāt būvnormatīviem atbilstošu būvniecības dokumentāciju, lai varētu atzīt par likumīgi celtu strīdus jaunbūvi. Prasītājs nav iesniedzis nevienu būvvaldes atzinumu par ēkas celtniecības likumību.

Atbildētāja uzskata, ka ar prasītāja pievienoto ēkas apdrošināšanas līgumu, elektroenerģijas piegādes līgumu (ko prasītājs noslēdza nedēļu pēc /pers. E/ nāves) nepietiek, lai nodibinātu prasītāja personīgo naudas un darba ieguldījumu /pers. E/ īpašuma būvniecībā. Norāda arī, ka līdz savai nāves dienai par elektroenerģijas patēriņu maksāja /pers. E/, nevis prasītājs.

Norāda arī, ka prasītājs nav iesniedzis tiesai nevienu pierādījumu prasības summas pamatojumam, t.i., uz kāda pamata aprēķins veikts. Lietā nav neviena ticama pierādījuma ēkas novērtējumam 85200 EUR apmērā.

Uzskata, ka prasītājs nav atzīstams par mantojuma atstājējas kreditoru, jo nav pierādījis jebkādas saistības, kas būtu saistošas izpildei mantojuma atstājēja mantiniekiem pieprasītās summas apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 10.decembra spriedumu prasība noraidīta. Prasītājs atbrīvots no tiesas izdevumu piedziņas valsts labā.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda par to, ka 2012.gada 14.oktobrī mirusi /pers. E/ un mirušās mantojuma lietā 2013.gada 1.jūlijā ir izsniegta mantojuma apliecība par tiesībām uz mantojumu pēc likuma, ar kuru uz /pers. E/ visu atstāto mantojumu mantojuma tiesībās apstiprināta /pers. D/. Tāpat pušu starpā nav strīda, ka mantojuma sastāvā ietilpa nekustamais īpašums – zemes īpašums /Nosaukums A/, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, ar kadastra Nr./numurs B/un, ka prasītājs likumā noteiktajā termiņā pieteicis kreditora pieteikumu /pers. E/ mantojuma lietā. Atbildētāja arī neapstrīd, ka uz minētā zemes īpašuma uzcelta būve, taču tā nav legalizēta.

Civillikuma 701.pants, ar kuru pamatota prasītāja prasība, noteic, ka ar mantojuma pieņemšanu un iegūšanu visas mantojuma atstājēja tiesības un saistības, ciktāl tās neizbeidzas ar viņa personu, pāriet uz mantinieku. Civillikuma 705.pants nosaka, ka ar mantojuma iegūšanu uz mantinieku pāriet, līdz ar mantojuma atstājēja tiesībām, arī visas viņa saistības, izņemot tīri personiskās.

Tiesa atzinusi, tas, ka prasītājs uzaicinājuma termiņā pieteicis kreditora pretenziju mantojuma lietā, pats par sevi nepierada mantojuma atstājējas saistības pret kreditoru un nepadara prasījumu par dibinātu, bet vienīgi konstatē, ka kreditora pretenzija pieteikta termiņā.

Tāpat tiesa atzinusi, ka, lai konstatētu vai prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētājas kā /pers. E/ mantinieces kompensāciju saskaņā ar Civillikuma 701.pantu, ir jākonstatē /pers. E/ saistības pret prasītāju prasībā norādītajā apmērā.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda, ka starp prasītāju un /pers. E/ laulība Civillikumā noteiktajā kārtībā netika noslēgta, savukārt pušu pretrunīgiem paskaidrojumiem attiecībā uz faktiskās kopdzīves esamību vai neesamību starp prasītāju un mantojuma atstājēju, tiesas ieskatā, nav izšķirošās nozīmes konkrētā strīda izskatīšanā. Pie minētā slēdziena tiesa nonākusi atsaucoties uz Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2012.gada 1.februāra spriedumā lietā Nr.SKC-4/2012, kurā atzīts, ka partnerattiecības (faktiskā kopdzīve) atšķirībā no laulības nebalstās uz likumā noteiktajā kārtībā noslēgtu līgumu par kopdzīvi, citiem vārdiem sakot, tāda kopdzīve pastāv bez tiesiska pamata. Taisni tādēļ partnerattiecībām nav piemērojamas laulības līguma sekas nedz personīgo tiesību, nedz mantisko attiecību sfērā. Tādējādi no tiesību viedokļa par partnerattiecībām var runāt tikai kā par faktu, kas pats par sevi nekādas tiesiskās attiecības nenodibina.

Pirmās instances tiesa ieskatā lietā ir svarīgi konstatēt vai mantojuma atstājējai ir bijušās mantiskās saistības pret prasītāju.

Tiesa atzinusi, ka prasītājs atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, nav iesniedzis lietā pierādījumus, tam, ka /pers. E/ dzīves laikā bija ieguldījis uz viņai piederoša zemes gabala /Nosaukums A/ būvētajā ēkā savu personīgu darbu un naudas līdzekļus, par ko vēlās saņemt kompensāciju.

No lietas materiāliem pirmās instances tiesa konstatējusi, ka /pers. E/ 2003.gada 18.augustā ir izdevusi pilnvaru /pers. C/ pārstāvēt sevi un savas intereses, kārtot visās administratīvās, valsts, pašvaldības, banku, tiesu, juridiskas, Valsts zemes dienesta u.c. iestādēs lietas, kas saistītas ar viņai piederošā nekustamā īpašuma ar kadastra Nr./numurs C/, ar nosaukumu /Nosaukums A/', kas atrodas Rīgas rajonā, Ķekavas pagastā, pārdošanu (visu vai pa daļām) par cenu un noteikumiem pēc pilnvarnieka ieskatiem; ar tiesībām veikt minētā īpašuma sadalīšanu, piedalīties pie zemes gabalu robežu iemērīšanas, pasūtīt un saņemt zemes robežu plānus, atļaujas, lēmumus, izziņas, t.sk., par nekustamā īpašuma kadastrālo novērtējumu; dokumentu, kas apliecina nekustamā īpašuma nodokļa samaksu, par adreses piešķiršanu jaunradītajiem nekustamiem īpašumiem; noslēgt un parakstīt līgumus; parakstīt nostiprinājuma lūgumus zemesgrāmatu nodaļai, saņemt viņai pienākošās naudas summas; minētā sakarā viņas vietā parakstīties un nokārtot nepieciešamās formalitātes.

Tiesa secinājusi, ka /pers. E/ 2003.gada 18.augusta pilnvarojumu atsaukusi ar 2006.gada 2.janvāra aktu par pilnvarojuma atsaukšanu, taču 2006.gada 27.februārī /pers. E/ atkārtoti izsniegusi /pers. C/ līdzīga rakstura pilnvaru (pārvaldīt, pārzināt viņai piederošo nekustamo īpašumu Rīgas rajona, Ķekavas pagastā /Nosaukums A/ , slēgt visāda veida saimnieciskus līgumus, parakstīt visāda veida dokumentus par īpašuma pārvaldīšanu un apsaimniekošanu; saņemt visus ienākumus, kā arī izdarīt visus vajadzīgos maksājumus, rūpēties par tīrību un kārtību, brīvi rīkoties ar nekustamo īpašumu, kā arī jaunradītajiem nekustamiem īpašumiem, t.sk. pārdot, dāvināt, mainīt uz.) Minētā pilnvara nav atsaukta.

Tiesa atzinusi, ka starp prasītāju un /pers. E/ bija nodibinātas pilnvarojuma tiesiskās attiecības atbilstoši Civillikuma 2289.pantam, kas tika pārtrauktas vien īsu brīdi no 2006.gada 2.janvāra līdz 2006.gada 27.februārim. Līdz ar to, tiesa atzinusi, ka prasītāja pievienotie dokumenti, t.sk., 2005.gada 15.jūlija Ķekavas pagasta padomes sēdes protokola izraksts, 2006.gada 17.augusta prasītāja un AS „Latvenergo"" noslēgtais līgums par elektroenerģijas piegādi Ķekavas pagastā /Nosaukums/, AAS „BTA" un prasītāja 2005.gada 26.jūlijā noslēgtais civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgums; 2006.gada 23.maijā starp AS „Latvenergo" un prasītāju noslēgtais Pieslēguma līgums un tā pielikumi, t.sk., pieslēguma izbūves izmaksu tāme, Priekšapmaksas rēķins Nr.32105849 par Ls 321,73 pieslēguma maksu, kā arī 2015.gada 13.novembrī iesniegtā tāme N.1, AS „Latvenergo" uzdevums, SIA „Kompānijas Avotiņi" piedāvājums, ir vien ap liecinājumi darījumiem, ko prasītājs veicis saskaņā ar viņam pilnvarā doto uzdevumu, kas atbilst Civillikuma 2289.pantam.

Attiecībā uz pilnvaras saturu, tiesa atsaukusies uz Civillikuma 2300.pantu un atzinusi, ka prasītājam tajās nav dots uzdevums ģimenes mājas būvniecībai.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka saskaņā ar lietā esošo Ķekavas pagasta padomes 1998.gada 5.oktobrī izsniegto Būvatļauju Nr.80 (lietas 20.lapa), kas izsniegta dzīvojamās mājas un saimniecības ēku celtniecībai Ķekavas pagastā /Nosaukums A/, tā ir izsniegta /pers. E/. Būvatļauja izsniegta līdz 2003.gada 5.oktobrim un vēlāk pagarināta līdz 2006.gada 1.septembrim. Kā darbu vadītājs būvatļaujā norādīts – saimnieciskā kārtā.

Attiecībā par prasības pieteikumam pievienotajām dažādu čeku kopijām par dažādu celtniecības un remonta materiālu pirkumiem, tiesa atzinusi, ka tie nav uzskatāmi par pierādījumiem, kas apliecinātu prasītāja personisko ieguldījumu strīdus ēkas būvniecībā. Tiesa secinājusi, ka neviens čeks nav personalizēts, līdz ar ko, nav iespējams konstatēt, kurš ir veicis čeka apmaksu un pat, ja pieļautu, ka apmaksu ir veicis prasītājs, lietā nav iesniegti pierādījumi, ka šo apmaksu prasītājs ir veicis /pers. E/ uzdevumā, kā arī nav iesniegti pierādījumi, ka prasītājs to ir veicis no saviem personīgajiem līdzekļiem.

Tiesa ņēmusi vērā, ka periodā, kad tika celta jaunbūve, prasītājs algotu darbu nav strādājis.

Attiecībā par prasītāja norādīto, ka viņam ir bijuši ienākumi no mātes atstātā mantojuma, kurus viņš arī ieguldījis celtniecībā, tiesa konstatējusi, ka ar 1995.gada 3.augusta iesniegumu Talsu rajona tiesai, /pers. C/ atsakās no savas mantojuma daļas ¼ daļas no mājīpašuma pēc mātes /pers. H/ nāves par labu brāļa dēlam /pers. I/. Saskaņā ar 1995.gada 27.marta vienošanās, /pers. J/ iemaksājis rokas naudu 300 LVL /pers. C/, sakarā ar /pers. C/ piederošās mājas /Nosaukums H/ daļas atpirkšanu. /pers. C/ naudu 300 LVL saņēma. Prasītāja lietā iesniegtajā apliecinājumā, parakstu īstumu uz kura ir apliecinājusi Mērsraga novada bāriņtiesas priekšsēdētāja 2015.gada 11.novembrī, /pers. C/ apliecina, ka ir saņēmis no /pers. I/ pilnībā visu /pers. C/ pienākošo naudas summu viens tūkstotis latu, kas saistīti ar pārdoto /pers. C/ piederošo nekustamo īpašumu ¼ domājamo daļu /adrese/, pamatojoties uz savstarpēji 1999.gada 26.decembrī noslēgtā privātā pirkuma-pārdevuma līguma pamata. /pers. C/ apliecinājis, ka pušu starpā viss ir nokārtots, un viņam nav un nākotnē nebūs nekāda veida materiālā un finansiāla rakstura pretenzijas pret /pers. I/.

Tiesa atzinusi, ka prasītāja iesniegtie pierādījumi apliecina, ka prasītājs laikā periodā no 1995.gada augusta līdz 1999.gada beigām ir saņēmis naudas līdzekļus 1300 LVL apmērā, bet tie nebūt nevar tikt uzskatīti par pierādījumiem apstāklim, ka prasītājs minētos naudas līdzekļus ir ieguldījis ēkas būvniecībā uz /pers. E/ piederošā zemes gabala.

Pie minētā slēdziena tiesa nonākusi, jo čeku kopijas par dažādu celtniecības un remonta materiālu pirkumiem ir par periodu no 2003. līdz 2006.gadam un vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un dzīvē gūtiem novērojumiem, tiesai nav nekāda pamata uzskatīt, ka prasītājs no 1999.gada līdz 2003.-2006.gadam, būdams bezdarbnieks, taupīja iegūtos līdzekļus 1300 LVL apmērā ar nolūku tos ieguldīt mājas celtniecībā. Pierādījumi prasītāja paskaidrojumiem, ka īstenībā kompensācija par mātes atstāto mantojumu bija ap 10 000 LVL, lietā nav iesniegti.

Tiesa atzinusi, ka arī prasītāja prasības pieteikumam pievienotās fotoattēlu izdrukas nepierāda, ka prasītājs būtu piedalījies pie uz attēla esošas ēkas konstrukciju būvniecības.

Atsaukusies uz Civillikuma 2302.panta pirmā daļa un otro daļu un 2303.pantu, tiesa atzinusi, ka prasītājs savu prasību ar minētiem noteikumiem nav pamatojis.

Nekonstatējot mantojuma atstājējas /pers. E/ prasībā norādītās saistības pret prasītāju, tiesa atzinusi, ka prasītāja prasība pret /pers. E/ mantinieci ir pilnībā noraidāma.

Ņemot vērā, ka saskaņā ar Ķekavas novada pašvaldības iestādes Sociālā dienesta 2015.gada 2.novembra izziņu Nr.65, prasītājam noteikts trūcīgas ģimenes statuss uz laiku no 01.11.2015. līdz 30.04.2016, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu atbrīvojusi prasītāju no ar lietas izskatīšanas saistīto izdevumu 8,49 EUR apmērā samaksas valsts ienākumos.

Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedzis prasītājs, lūdzot prasību apmierināt.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, tiesa, izdarot nepareizos secinājumus, nepareizi iztulkojusi tiesību aktu normas, t. sk. Civillikuma 701., 705., 2289., 2300., 2302. un 2303.pantu

Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka spriedumā nepareizi un neatbilstoši Civilprocesa likuma normām izvērtēti pierādījumi lietā (piemēram, spriedumā vispār nav izvērtēta prasītāja prasītās naudas summas apmēra pamatotība), no kuriem secināms, ka prasītājs /pers. C/ ir iesniedzis pierādījumus viņa norādītajiem apstākļiem, ar kuriem viņš pamato savus prasījumus, savukārt /pers. D/ nav iesniegusi pierādījumus saviem iebildumiem pret /pers. C/ prasību par naudas piedziņu.

Uzskata, ka spriedums faktiski nav motivēts, t. sk. tajā nav norādīts, kādu iemeslu dēļ tiesa atbildētājas /pers. D/ iesniegtiem pierādījumiem devusi priekšroku attiecībā pret prasītāja /pers. C/ iesniegtiem pierādījumiem.

Uzskata, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem pierādīta prasības pamatotība.

2016.gada 16.februārī Rīgas apgabaltiesā saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi par apelācijas sūdzību.

Atbildētāja pirmās instances tiesas spriedumu uzskata par motivētu un pamatotu, savukārt apelācijas sūdzību par nepamatotu.

Tiesas sēdē prasītājs prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītā pamata un motīviem.

Tiesas sēdē atbildētāja apelācijas sūdzību un prasību neatzina pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem un pamatiem.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies zvērināta advokāta Kārļa Ieleja viedokli par to, ka prasība apmierināma, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Lietā nav strīda par to, ka 2012.gada 14.oktobrī mirusi /pers. E/ un mirušās mantojuma lietā 2013.gada 1.jūlijā ir izsniegta mantojuma apliecība par tiesībām uz mantojumu pēc likuma, ar kuru uz /pers. E/ visu atstāto mantojumu mantojuma tiesībās apstiprināta /pers. D/.

Tāpat pušu starpā nav strīda, ka mantojuma sastāvā ietilpa nekustamais īpašums – zemes īpašums /Nosaukums A/, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, ar kadastra Nr./numurs B/un, ka prasītājs, likumā noteiktajā termiņā ir pieteicis kreditora pieteikumu /pers. E/ mantojuma lietā (lietas 37.lapa).

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka lietā ir strīds par to vai pie apstākļiem, kad prasītājs, būdams pilnvarots /pers. E/ vārdā pārvaldīt, pārzināt viņai piederošo nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, ir tiesīgas prasīt no atbildētājas naudas kompensāciju par it kā saviem ieguldītajiem līdzekļiem nekustamā īpašuma celtniecībā.

Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Izvērtējot lietā nodibinātos faktus kopsakarā ar lietā esošajiem un iztiesāšanas laikā pārbaudītiem pierādījumiem, kurus apelācijas instances tiesa novērtēja, atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un pievienojas minētā sprieduma motivācijai, atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorādot.

Izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasītājs uzskaitījis visus pārsūdzētajā spriedumā iekļautos motīvus, uzskatot tos par nepamatotiem, jo pirmās instances tiesa nepareizi iztulkojusi Civillikuma 701., 705., 2289., 2300., 2302. un 2303.pantu. No minētā izriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā, pirmās instances tiesa, lietas izskatīšanā, piemērojusi nepareizās tiesību normas. Taču apelācijas sūdzībā nav minēts, kā, pēc prasītāja ieskatiem, būtu tulkojamas minētas Civillikuma normas vai arī norādīts, kādas citas materiālās tiesību normas būtu piemērojamas strīda izšķiršanā.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzības argumentu, ka tiesa nepareizi un neatbilstoši Civilprocesa likuma normām izvērtējusi pierādījumus lietā, kā rezultātā spriedumā vispār nav izvērtēta prasītāja prasītās naudas summas apmēra pamatotība.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. E/ 2003.gada 18.augustā līdz 2006.gada 2.janvārim un saskaņā ar pēdējo pilnvaru 2006.gada 27.februārī pilnvarojusi prasītāju pārvaldīt, pārzināt viņai piederošo nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, slēgt visāda veida saimnieciskus līgumus, parakstīt visāda veida dokumentus par īpašuma pārvaldīšanu un apsaimniekošanu; saņemt visus ienākumus, kā arī izdarīt visus vajadzīgos maksājumus, rūpēties par tīrību

un kārtību, brīvi rīkoties ar nekustamo īpašumu, kā arī jaunradītajiem nekustamiem īpašumiem, t.sk. pārdot, dāvināt, mainīt u.c.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasītājam pilnvarās nav dots uzdevums ģimenes mājas būvniecībai, tādējādi atzīst, ka starp prasītāju un /pers. E/ bija nodibinātas pilnvarojuma tiesiskās attiecības atbilstoši Civillikuma 2289.pantam, kas noteic, ja ar pilnvarojuma līgumu viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs) uzņemas izpildīt otrai (pilnvaras devējam, pilnvarotājam, uzdevuma devējam) - zināmu uzdevumu, bet pilnvaras devējs apņemas pilnvarnieka rīcību atzīt sev par saistošu.

No minētā izriet, ja vien prasītājs nespēj pierādīt, ka strīdus nekustamā īpašuma būvniecībā ieguldījis savus personiskos līdzekļus, prasība nav pamatota. Pat, ja pieņem, ka ēkas būvniecībā radušies prasītāja norādītie izdevumi, prasītāja uzdevums ir pierādīt, ka tos sedzis tieši prasītājs no saviem personīgajiem naudas līdzekļiem.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka šādus pierādījumus prasītājs nav iesniedzis un pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim par to, ka prasītājs nav pierādījis savu personisko naudas līdzekļu ieguldījumu ēkas būvniecībā, kas dotu tiesības prasīt kompensāciju, jo prasības pieteikumam pievienotas dažādu čeku kopijas (lietas 27.-36) par dažādu celtniecības un remonta materiālu pirkumiem nav uzskatāmi par pierādījumiem, kas apliecinātu prasītāja personisko ieguldījumu strīdus ēkas būvniecībā. Neviens čeks nav personalizēts, līdz ar ko, nav iespējams konstatēt, kurš ir veicis čeka apmaksu un pat, ja pieļautu, ka apmaksu ir veicis prasītājs, lietā nav iesniegti pierādījumi, ka šo apmaksu prasītājs ir veicis /pers. E/ uzdevumā, kā arī nav iesniegti pierādījumi, ka prasītājs to ir veicis no saviem personīgajiem līdzekļiem. Lietā noskaidrots, ka periodā kad tika celta jaunbūve, prasītājs algotu darbu nav strādājis.

Tāpat lietā nav iesniegti pierādījumi, ka starp prasītāju un /pers. E/ būtu noslēgta jebkāda cita veida vienošanās, kas vēlāk dotu prasītājam īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu vai tiesības prasīt kompensāciju par prasītāja personīgi ieguldītajiem naudas līdzekļiem, ja tādu būtu veikti. Lietas materiālos esošie pierādījumi to nepierāda.

Prasītājs norāda, ka savus līdzekļus celtniecībā ieguldījis, jo aptuveni gadu strādājis algotu darbu kompānijā /Nosaukums I/, taču, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai, nav iesniedzis pierādījumus, ka būtu strādājis minētajā uzņēmumā.

Savukārt prasītāja arguments par to, ka personīgie naudas līdzekļi iegūti no mātes mantojuma jau ticis izvērtēts pārsūdzētajā spriedumā, kur pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasības pieteikumam pievienotās čeku kopijas par dažādu celtniecības un remonta materiālu pirkumiem ir par periodu no 2003. līdz 2006.gadam un vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un dzīvē gūtiem novērojumiem, tiesai nav nekāda pamata uzskatīt, ka prasītājs no 1999.gada līdz 2003.-2006.gadam, būdams bezdarbnieks, taupīja iegūtos līdzekļus 1300 LVL (atsokoties no mantojuma par labu /pers. I/) apmērā ar nolūku tos ieguldīt mājas celtniecībā. Pierādījumi prasītāja paskaidrojumiem, ka īstenībā kompensācija par mātes atstāto mantojumu bija ap 10000 LVL, lietā nav iesniegti. Civillietu tiesas kolēģija minētos argumentus atzīst par pamatotiem un pievienojas tiem.

Nav pamatots apelācijas sūdzības arguments par to, ka pirmās instances tiesa nav sniegusi atbildi kāpēc atbildētājas iesniegtajiem pierādījumiem dota priekšroka attiecībā uz prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem. Turklāt apelācijas sūdzībās iesniedzējs nav norādījis, kādiem konkrēti atbildētājas pierādījumiem dota priekšroka attiecībā uz prasītāja iesniegtajiem.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa devusi pamatotu juridisko novērtējumu prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem, proti, 2005.gada 15.jūlija Ķekavas pagasta padomes sēdes protokola izrakstam (lietas 15.lapa), 2006.gada 17.augusta prasītāja AS „Latvenergo'" noslēgtajam līgumam par elektroenerģijas piegādi Ķekavas pagastā /Nosaukums/ (lietas 16.lapa), AAS „BTA" un prasītāja 2005.gada 26.jūlijā noslēgtajam civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumam (lietas 21.lapa); 2006.gada 23.maijā starp AS „Latvenergo" un prasītāju noslēgtajam Pieslēguma līgumam (lietas 22.lapa) un tā pielikumiem, t.sk., pieslēguma izbūves izmaksu tāmei, priekšapmaksas rēķinam Nr.32105849 par Ls 321,73 pieslēguma maksu, kā arī 2015.gada 13.novembrī iesniegtajai tāme N.1, AS „Latvenergo" uzdevums, SIA „Kompānijas Avotiņi" piedāvājumam un atzinusi, ka minētie dokumenti ir apliecinājumi darījumiem, ko prasītājs veicis saskaņā ar viņam pilnvarā doto uzdevumu, kas atbilst Civillikuma 2289.pantam, tādējādi motivējusi kāpēc ar atbildētājas iesniegtajiem pierādījumiem dota priekšroka un prasība atzīta par nepamatotu.

Civillietu tiesu kolēģija pirmās instances tiesas spriedumu atzīst par pamatotu un likumīgu, jo uzskata, ka pirmās instances tiesa ir pārbaudījusi visus prasībā norādītos argumentus, vispusīgi novērtējusi lietā esošos pierādījumus atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta nosacījumiem, analizējusi, motivējusi tos un devusi pamatotu novērtējumu spriedumā katram no tiem, kā arī argumentējusi savu novērtējumu spriedumā, norādot kādu apsvērumu dēļ tiek dota priekšroka vienam pierādījumam salīdzinājumā ar citu un atzīti vieni fakti par pierādītiem, bet citi par nepierādītiem, kā arī pareizi piemērojusi likumdošanas normas, līdz ar to apelācijas sūdzības apgalvojumi par pretējo nav pamatoti.

Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti apstiprinājumu nav guvuši, prasītājs nav pierādījis ar ticamiem un pietiekošiem pierādījumiem apstākļus, uz kuriem pamatojis savu prasību, līdz ar to apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

Saskaņā ar lietā esošo 2015.gada 2.novembra Ķekavas novada pašvaldības iestādes Sociālā dienesta izziņu Nr.65, prasītājam noteikts trūcīgas ģimenes statuss uz laiku no 01.11.2015. līdz 30.04.2016.

Ņemot vērā minēto un Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, kas noteic, ka tiesa, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka par iespējamu atbrīvot prasītāju no ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas 11,59 EUR apmērā valsts labā, kas tiesai radušies pirmajā instancē un apelācijas instances tiesā.

Rezolutīvā daļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 433., 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a:

noraidīt /pers. C/ prasību pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

Atbrīvot /pers. C/, personas kods /personas kods/, no ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 11,59 EUR apmērā samaksas (vienpadsmit *euro* un 59/100) valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sagatavots 2016.gada 16.maijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese	(personiskais paraksts)	L.Gavare
Tiesneses	(personiskais paraksts)	I.Strelča
	(personiskais paraksts)	M.Ābele